

Kansanliike paheksuu Arevan toimintaa

Lappilaiset uraanivoimaa vastaan -kansanliike paheksuu ydinjätti Arevan toimintaa Ranualla. Areva jätti valtaushakemuksen työ- ja elinkeinoministeriöön 1.9.2008 uraanin etsimiseksi Rovaniemen ja Ranuan rajalla sijaitsevalta alueelta. Yhtiö kuitenkin aloitti jo massiiviset kaivaustyöt yksityismailla Ranuan puoleisella alueella, vaikka valtaushakemuksen käsittely on ministeriössä edelleen kesken. Ministeriötä yhtiö syyttää hidastelusta hakemuksen käsittelystä.

Näin toimiessaan Areva osoittaa ylimielisyyttä suomalaista demokratiaa kohtaan, johon osana kuuluu kansalaisten kuuleminen. Tutkimustyöt nyt jo aloittaessaan yli ministeri Pekkarisen päätösvaltaa yhtiö osoittaa pitävänsä valtausluvan myöntämistä itsestään selvyytenä ja ministeriötä lupa-automaattina.

Julkisuudessa Areva on korostanut toimivansa vastuullisesti kaikkia lakeja ja säädöksiä noudattaen. Vaikka Areva ei asiassa olisikaan varsinaisesti rikkonut lakia sopiessaan kaivauksista yksityisten maanomistajien kanssa ohi ministeriön lupakäsittelyn, kansanliikkeen mielestä vastuulliseen toimintaan ei kuulu tarkoituksellinen ”porsaanreikien” etsintä laeista. Nykyisen kaivoslain ongelmat on tunnustettu yleisesti, eikä lain uudistustyön aikataulu ole edennyt alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti. Uuden kaivoslain valmistelutyön ollessa kesken yhtiön toiminta on erityisen paheksuttavaa. Tapaus osoittaa selvästi nykyisen kaivoslain puutteet ja ristiriitaisuudet. Kaivosyhtiöiden toiminta ei tapahtuneen perusteella ole Suomessa riittävän valvonnan alla.

Kansanliike haluaa muistuttaa, että jo pelkkä uraanin etsintätyö on riski ympäristölle. Kaivantotyöt suoalueella voivat liuottaa murskaantuvasta kalliopinnasta uraanin nuklideja suovesiin ja lisätä radonin vapautumista. Siksi kaivannoilla voi olla paikallista negatiivista vaikutusta. Kansanliike muistuttaa, että Lapin ympäristökeskuksella on mahdollisuus tehdä Arevan tutkimustoiminnasta harkinnanvarainen ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arviointi olisi aiheellinen, jos kaivannot ovat laajamittaisia ja kalliota murskaantuu. Erityisesti arviointia tarvitaan, jos Areva ryhtyy uraanikairauksiin. Kairaukset ovat riski pohjavesille.

Esimerkkinä uraaninetsintätyön haitoista ympäristölle ja alueen asukkaiden terveydelle ovat Ruotsin Jämtlannin tuntureilla suoritettujen koeporausten. Sveriges Geologiska Undersökningarin (Ruotsin geologinen tutkimuslaitos) 1970-luvulla tekemien koeporausten jälkeen alueella on syntynyt epämuodostuneita poronvasoja, ja alueelle on jouduttu antamaan kiello veden juonnista ja marjojen keräämisestä. Paikalliset lääkärit ovat huomanneet syöpätapauksissa lisäyksen. Läninhallituksen tutkimusten mukaan radontasot nousivat alueella rajusti. 1)

Euroopassa ei ole enää ainuttakaan toiminnassa olevaa uranikaivosta. Myös Arevan Ranskassa olleet uranikaivokset on suljettu. Arevan toimien johdosta kansanliike haluaa kysyä: kuka Suomessa nykyään käyttää valtaa? Kertooko Arevan toiminta siitä, että valta on liukumassa oman maan päättäjiltä ulkomaalaisille suuryhtiöille?

Lappilaiset Uraanivoimaa Vastaan -kansanliike
www.uraanivoima.com

Enström, Agneta: Ekologiskt självförsvar i Hälsingland.
<http://yelah.net/articles/reportage20080314> Julkaistu 14.3.2008.